

UJVIDÉKI HIRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 12 kor. Fél évre 6 kor. Negyed évre 3 kor.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Felolvas szerkesztő: MAYOR JÓZSEF
Társ szerkesztő: DR. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ

A daltalan

mezőkön az április szeszélyes napja egyszer nyári tüzzel és tikkasztó meleg széllel szárítja a szomoru magyar mezőket, másszor megint esővel sirtatja. Bizony most látjuk csak milyen bús a magyar mező nóta nélkül, férfi kurjantás nélkül, most érezzük, hogy ez a keserves nagy tél mennyi erónket, mennyi vérünket vitt el. Asszonyok, fekete fejkendős asszonyok ásnak künn a város körül.

Láttatok már szántani tavaszi napsütésben? Láttatok ekeszarvát tartó fiatal legényt, ki kalapját szemére vágva versenyt dalol a pacsirtával? Ha láttatok, most nézzétek meg a röggel küzdő asszonyt, a néma szomoru asszonyt s a sok piciny gyermekét, akik apró szerszámokkal költögetik a földet, hogy adjon élelmet, adjon kenyeret, mert a két izmos dolgos kar ki eddig óvta és táplálta őket, ki tudja hol pihen vagy hol verekszik.

Most kezdjük érezni, mi is a háború? Mikor elindult, olyan volt, mint egy nagy bolond farsangi játék, virágos notás mint egy arató ünnep. Ki hitte volna akkor, ki gondolta volna, hogy a drága bokrétság legények, és vig fiaink rettentő áldozatul keljenek a háború véroltárán.

Bőség és lángoló mámor ölelte a bucsuzó katonákat. Ma az elárvult nagy bánatos mezők hívják — várják haza őket, mert a néma, sötét kendőjű asszonyok karja gyenge és a mezőkre csak férfi szórhathja a termékeny magot.

Várukn benneteket, ti hősei, martirjai a kárpáti télnek, várnak, hívnak benneteket a nagy magyar mezők a Kunságon, Biharban, a Bácskában, mindenütt, s a daltalan árva mezők kiáltják a háborúra az első átkot. A daltalan árva mezőkön a röggel bajlódó asszony sóhajta el a béke első fohászát.

Az élelmezési kölcsön.

- A gazdasági bizottság ülése. -

A gazdasági bizottság szombat délután 5 órakor Profuma Béla alpolgármester elnökelete alatt ülést tartott, melyen az élelmezési ügy rendezésére szükségelt 400.000 koronás kölcsön tárgyában határozatot kellett hozni. Az ülésen részt vettek Dietzgen Gábor, Ballassa Henrik, dr. Kassowitz Ármán, Brunner Ede, dr. Szabó Lajos, dr. Marcekovich Imre, Orbán Ignác, Ernst József, Kubinyi Károly, Cselikovits Vilmos, Sztojkovics Száva, Kron Károly, Zsikits Milos, Mayor József, dr. Königstädler Ottó. A jegyzőkönyvet dr. Belohorszky Adolf aljegyző írta.

Profuma Béla alpolgármester az ülést megnyitván jelzi, hogy a kölcsönt illetőleg öt ajánlat érkezett be.

Dr. Marcekovich Imre főjegyző előadói ismertette az öt ajánlatot. Az Ujvidéki Takarékpénztár 3 hó mulva visszafizetendő 400.000 koronás folyószámlai kölcsönt ajánl fel netto 5-8% kamatozással mellett. Az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár R. T. 400.000 koronás folyószámlai kölcsönt engedélyez 1/2%-kal a mindenkorai bankráta felett. A Központi Hitelintézet a mindenkorai bankráta felett 1%-ot és 1/4% díj-jutalékot kér a 400.000 koronás kölcsön után. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank hajlandó a 400.000 koronás kölcsönt a mindenkorai bankráta és negyedévenként 1/4% jutalék mellett engedélyezni. A Szerb Szövetkezeti Bank 50—60 ezer koronát ajánl fel 5 1/2% mellett.

Profuma Béla alpolgármester előadja, hogy értesülése szerint a bankráta 5%-ra szállított volt.

Dr. Kubinyi Károly szerint a legolcsóbb ajánlat az Ujvidéki Takarékpénztáré, tehát ez volna elfogandó. Ha azonban a bizottság a bankráta változást figyelembe akarja venni, várjanak a döntéssel egynéhány napig.

Dr. Königstädler Ottó kifejti, hogy ma az Ujvidéki Takarékpénztár ajánlata a legolcsóbb, ha azonban a bankráta leszállították, az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztáré lesz a legelő-

nyösebb. Ezt megállapítani a tanács is tudja, tehát azt indítványozza, hogy a kölcsön lekötését a tanácsra bizzák.

Ernst József az esetre ha a bankráta leszállították, az Ujvidéki Takarékpénztárt kéri újból meghallgatni.

Profuma Béla alpolgármester ajánlja, hogy a kérdés elbírálását a tanácsra bizzák, mely a legolcsóbb ajánlatot fogja elfogadni.

A bizottság elfogadta Profuma Béla ajánlatát avval, hogy a tanács szerdáiig fog az ajánlatok felett dönteni.

Ujvidék közegészségügye.

Ha valaha, ugy most nézünk aggódo szemmel városunk közegészségügyi állapota felé, amely sajnos, a háború óta kedvezőtlennek mondható. Noha városunk közegészségügyi hatóságai minden dicséretet megérdemlő módon küzdenek, hogy a folyvást nagy számban előfordult járványokkal sikeresen birkózhassanak meg, ezen legjobb igyekezetük azonban nem járhatott mindenkor teljes sikerrel. De hogy a különféle járványok erősebb formában nem jelentkeztek, az kizárólag lelkiismeretes és fáradatlan tevékenységüknek köszönhető.

Wagner Károly dr. városi tisztviselő főorvos a szerdai közigazgatási bizottsági ülésen a következő jelentésben számolt be a márciusi közegészségügyi állapotokról:

Jelentem, hogy a város közegészségügyi állapota az elmúlt március hónapban is kedvezőtlen volt. A fertőző bajok majdnem minden alakja észlelhető volt, szerencsére anélkül, hogy bármelyike is erősebb járvány formájában terjedt volna. Bejelentettek 16 vörhenyt, 2 diftériát, 10 kanyarot, 3 hasi hagymáz, 9 kiütéses tifuszt katonák között, 4 himlő esetet és 10 nyakszirtmeregvedést. A himlő esetek közül 1 helybeli katona volt, 1 nőt betegen hoztak Turjáról a Kamendin pusztára, 1 nő Szenttamason fertőzte magát himlőben elhalt nővérétől, egy helybeli nőnél a fertőzés eredete nem volt kimutatható. A kamendini pusztán végzett kutatás ott 3 irriszen lezajlott himlőt derített ki, miért is az ottlakók újraoltása elvégeztetvén, heti két orvosi ellenőrző látogatást rendeltetett el. Állandó aggodalommal kell kísérnünk a folyton megújuló nyakszirtmeregvedési eseteket: havonta átlag 10 esetünk van, az eddigi 30 esetből elhalt 10 és állandóan nyomorék (süket, vak vagy béna) marad 6. A magas veszteségi százalék arra indított,

hogy a védekezés egyedül lehetséges módját, a betegek kötelező kórházi elhelyezését és a katonai laboratorium szives előzékenysége révén, a családtagok torokvadászát vizsgálata után, az esetleges bacillushordozók kényszerítését javaslom. Ily irányú kérdészködés a miniszterium részéről elutasított, de dr. Miskolczy Imre min. biztos ur szives közbenjárása után van remény, hogy ezen felhatalmazást kivételesen elnyerjük.

A halálozás e hónapban szintén magas volt, a kórházban 9, a város területén 72, összesen 81 halottunk volt, és 7 halvaszületés. Ebből r. kath. 33, gör. kel. 27, evang. 10, reform. 9, izraelita és gör. kath. 1—1. Fertőző bajokban elhalt 3 himlős, és 3 nyakszirtmeregvedésben szenvedő, tuberkolózisban 11.

A közkórházban tebraur végén ápolás alatt maradt 54 férfi, és 59 nő, felvétetett a hó folyamán 74 férfi és 65 nő, az összes fogyatéki leszámításával a hó végén ápolás alatt maradt 62 férfi és 73 nő.

Megvizsgáltattak e hónapban az ujvidéki szikvizgyárak és az Orient-víz vállalat, a szikvizgyárak rendszerben találtattak, az Orient-vállalat a víz izsapos lerakódásai miatt a vízmedencek kitisztítására köteleztetett.

A vizgyvizsgáló állomás az 1915. év I. negyedében 205 tejmintát és 13 tejfölmintát vizsgált; kifogásolt 47 tejet és 3 tejfölt, jelentő egyuttal, hogy feltűnő gyakoriak a durva hamisítások sok vizezés és erős lefőlözéssel, a tejfelhez pedig sok aludtejet kevernek, ami már évek óta nem fordult elő.

Védekezünk a várható járványok ellen a ház, udvar és kéz tisztaságával. Irtsuk már most a legyeket, minden fertőző anyagnak legjobb átvivőit.

Fürediék Ujvidéken.

— A szintársulat sikeres bemutatkozása. —

Legutóbbi számunkból kismaradt a Füredi-féle szintársulat bemutatkozásáról és eddigi szereplésének sikeréről írott beszámoló, amelyet egyesek, — igazán nem tudjuk az okát, — úgy magyaráztak, mintha mi Fürediékkel szemben nem viselkednénk azzal a rokonszenvvel, amelyet a társulat már eddigi működésével is kiérdemelt. Anélkül, hogy ezzel a téves és jóakarattal hiján levő feltevésével szemben hosszabban védekezni, egyszerűen utaiunk arra, hogy

színházi beszámolóknak kizárólag nyomdatechnikai okokból, helyszűke miatt maradt el és Fürediék itteni szereplését meglek rokonszenvvel vártuk és örömmünkre szolgált, hogy mindazt a várakozást, amelyet működésük-höz fűztünk, eddigi osztatlan tetszéssel találkozott szereplésükkel máris valóra váltottak és biztosították szolgáltatnák arra, hogy az idej színiévad a kényesebb izlést is kielégítő művelvezt jegyében fog lefolyni.

Nehéz viszonyokkal kell most a magyar színészetnek megbirkóznia. A háború súlyos megpróbáltatások elé állította a külvilágban is még mindig sajnos nehezen tengődő színészetet, úgy hogy az összes vidéki színtársulatok konzervatív alapon indultak neki a világháborús évadnak, amelyet megfelelő súlyosbít az a körülmény, nincsenek új darabok, az ősi színiévad, — a háború ütötte első sebek hatása alatt nem volt alkalmas arra, — hogy új darabok kerüljenek bemutatásra, végül számos kiváló színész ma a harctéren küzd és így a társulatok szervezése nem lehetett oly tökéletes, amint az a multban volt.

Füredi Béla pécsi színtársulata számbelileg nem oly erős, mint volt az előző években és ha mindazok a nehézségek dacára, amivel az összes társulatok küzdenek, a legteljesebb sikerrel mutatkozott be nálunk, úgy ez annyi elismerést tartalmaz a jeles művészcsoport számára, amely méltó elismerése az ő fokozott igyekezetű tevékenységüknek és megnyugtathat bennünket, hogy az idej világháborús évad művelvezt szempontjából nem marad az előző évek mögött.

Szakítani akarunk azzal a szertintünk *rossz és izléstelen* szokással, hogy az összes előadásokról kronológikus sorrendben kritikát írjunk. A vidéki kritika, helyi és hazafias okokból, a legtöbb esetben túlságosan elnéző és így minden ösztönös híján van. Ha pedig nem ösztönös, akkor nem kritika, hanem csak émielygös szövegrágók áll.

Nádassyék ittlété alkalmával már szakítottunk ezzel a rossz szokással és csak következetesen maradtunk magunkhoz, ha most is fenntartjuk álláspontunkat. Ez azonban nem azt jelenti, hogy egyik-másik előadásról, ha az különösebb módon kiváló, részletes beszámolóban számoljunk be. Általánosságban inkább a színházi hét egyes fontosabb eseményeit, szereplőit fogjuk kiragadni.

Füredi Béla, a sajnos nem még mindig beteg színgazgató nem lehet társulata újvidéki sikereinek tanúja, mert egészségének helyreállítása céljából jelenleg Abbaziában tartózkodik. Helyette *Izso Miklós* művezető-igazgató, a jeles művész, akit közönségünk több sáisonon át tanult megismerni és szeretni igazgatja a társulat ügyeit és látja el a művezetési vezetést. Mint színész és rendező egyaránt kiváló erőssége a társulatnak.

A nálunk csak most bemutatkozott új tagok közül *Peterdi Éva* a társulat briliáns és ki-

váló tehetségű soubretteprimadonnáját illeti máris a győzelemi pálmá. Eleven, élénk, diskretné művésznő, aki életet, temperamentumot és igen figyelemreméltó tehetséget visz a színpadra. Művészetéből származik, szülei *Somogyi Károly* nagyváradi színtársulatának újvidéki szereplései alkalmából az újvidéki közönség kedves emlékeiben élnek. A Peterdi család hű maradt a tradíciókhoz: a leányuk is vérbeli művésznő, akit a közönség máris nagyon szeret.

A férfitárs *Tihanyi Béla*, a társulat nagyszerű baritonistája lett, aki elmondhatja magáról, hogy jött, látták és győzött. Simulékony szép hangjával művészi játéktudás is párosul és mindez a társulat férfifőerősségévé avatja. *Fekete Rózi* és *Fekete Irén*, a testvér művészcsoport már oly általános rokonszenvnek örvendenek, mintha tudja isten milyen régen lennének újvidéki színésznők. Hogy mégis ilyen hamar megtalálták az utat a közönség szívéhez, — ez már maga is művészet. Meg azután, akik amellett tehetséges színésznők, azoknak nem lesz nehéz ezt a jól megérdemelt szeretetet teljesen ki is aknázni.

*Zalay Margit*ot igazán nem kell felfedezni. Tavalyról ismerjük és az a sok taps, amiben most része van, mintha most csak folytatása volna előző évi sikereinek.

Károlyi Lajos a társulat veteránművésze nyugalmában van és így ha már a színpadon nélkülözünk kell, a titkári teendőket ellátásában tesz a közönségnek szeretetreméltó modorával sok szolgálatot.

Szűcs Irén, a legszebb komikáné — irtuk róla tavaly, — most se kell felfedeznünk, sokkal jobb híre van a magyar színészetben. Meg is értjük, ha a közönség örül annak, ha Szűcs Irént látja a színpadon.

Gözon Béla nevét ki ne ismerjük. Kövessi idejében járt már többször nálunk és már akkor végiggázolt a női szíveken. Azóta nagyot nőtt és még veszedelmesebb lett a nőkre és a sikereket tekintetében — kartársaira.

Rákossi Ferenc elsőrangú komikus. Végtelen sok humor, tehetség és a mi ugyancsak nagy erénye: izlés teszi megbecsülendő művészé.

Csanádi Irma a koloratur-énekessző mindenképpen hanggal tehetséggel erős versenytársa a többinek. Nem tulozunk, ha megjósoljuk, hogy sok színpadi sikert fog még nálunk feljegyezhetni. *Sebestyén* kiténő táncosmikus, *Böszörményi B.* kellemes hangú tenorista, *Percel O.* jeles győzelv és szerencsés apa, akinek *Sárika* leánya a Percel színpadi nevet még sokszor fogja diadalra vinni.

Kovács, Sárközy, Pap, Aranyosi, az Utasi nővérek, Torkos és a többi mind egytől-egyet a sikerből joggal kernek részt.

A nőikar szép és jól énekel és táncol, a férfikar egy része hadbavonult, a többi ennek dacára kifogástalan.

A zenekar tökéletes, a mi Bruckner L. és Gedenk karmesterek nagyszerű zenei kiválóságának köszönhető.

Megérkezett a selyemzászló a harctérrre...

— Köszönő levél a Kárpátokból. —

Tudvalevő, hogy Újvidék honleányai aranyrojtos díszes selyemzászlót készítettek husvéti ajándékok a 6-ik honvédgyalogezred vezetékeinek. A zászlót megszentelése után a következő ajánló-levél kíséretében küldték el:

A Magy. kir. szabadkai 6-ik honvéd gyalogezred 3. tábori zászlóalj tekintetes parancsnokságának.

Alulírott Újvidék szab. kir. város nemes honleányai van szerencsénk ezt a felszentelt magyar nemzeti trikolort hazafias üdvözlétnök tolmácsolása mellett a tek. Parancsnokságnak a magy. kir. szabadkai 6. honvéd gyalogezred hős vitézei számára husvéti ajándékokul megküldeni.

Hő óhajunk, hogy valószínűleg meg a büszke nemzeti zászló jellegje: „Föl a dicső győzelemre!”

A legfőbb hadur, Felsőes Királyunk nevében küldjük ezt a zászlót rendeltetésének színeire, a hősök vérvél áztatott galíciai harctérrre, hogy szemtanúja legyen a vitéz magyar karósi erejének, hős bátorságának és végleges dicső győzelmének!

Álljon rendíthetetlenül ez a dicső zászló, a mi nemzeti büszkeségünk, az ágyuk bömbölése, a puskák ropogása, a srappellek berregése közepette.

Újvidék, 1915. március 25-én.

Aláírások.

*

A zászló megszentelését: Szirmai György sz. rókusai lelkes vezetője, kihez Bosznay Ferenc, a 6-ik honvéd gyalogezred 3-ik zászlóaljának parancsnoka az alábbi hazafias köszönő levelet intézte. Tehát a szép selyemzászló ott van már rendeltetése helyén, s hogy valóban mily kedves husvét ajándék volt hős honvédeinknek, kiténik a következő fevéből:

HIREK

Adakozzunk a vak katonáknak.

Az *Est* hatalmas nyilvánosságával gyűjtést indított a háboruban megvakult vak katonák javára. A gyűjtés hihetetlenül óriási mérveket eredményezett eddig is és az *Est* gyűjtése már most is meghaladja a 150.000 koronát.

Minthogy a legnemesebb emberbaráti célt szolgálja ez a gyűjtés, az *Ujvidéki Hirlap* is megnyitja hasábjait a háború szomorú áldozatai számára, ezzel főleg lehetővé akarjuk tenni, hogy aki erre a kiválóan humanus célra kívánnak adakozni, azoknak módot nyújtsunk, hogy azt rövid uton megtehessék. Lapunk minden számában közölni fogja a gyűjtés eredményét, az adakozók nevét esetleg kísérő szavát. A beérkező adományokat

Tiszteletlő Ur!

A mai napon nagy örömmel és köszönettel vettük Újvidék szab. kir. város lonleányai készítette és Főtisztelendőség fel-szentelte trikolort.

Méltóztassék megengedni, hogy első sorban Főtisztelendőségének, ki szíves volt a zászlót felszentelni s így nekünk sokszorosan becseés tenni, másrészt a közreműködő Beck Teréz és Jusztina, Berlekovics Ilonka és Mariska, Mozes Róza, Fabriczy Teréz és Beck Rózi kisasszonyoknak — a zászlóalj egész tisztikarának és legénységének legőszintébb és hálás köszönetét tolmácsolhassam azon megjegyzéssel és igérettel, hogy e zászlót, mint a haza és király iránti törhetetlen hűség és szeretet symbolumát a legnagyobb becsben fogjuk tartani.

Ha Isten bennünket e háború után hazavezérel, büszkén fogjuk e zászlót lobogtatni, mint egyuttal a katonai becsület szent jelvényét is.

Nem mulaszthatom el egyuttal azoknak is köszönetünket kifejezni, kik a zászló elkészítéséhez az anyagi eszközöket adták önkéntes adakozás révén.

Igen kérem Főtisztelendőség, hogy köszönetünket az illetékes helyen tolmácsolni sziveskedjék. Külön köszönet a küldött érme-ért, melyeket a tisztikar s legénységnek kiosztottam.

Ismétlenül kifejezést adva az újvidéki honvéd zászlóalj egész tisztikara és legénysége köszönetének, maradok Főtisztelendő Ur iránt megkülönböztető tisztelettel

Bosznay Ferenc

a 6/3. zlj. parancsnoka.

A harctérrre érkezett és örömmel átvett szent hármasszintű lobogó szolgáljon az újvidéki honvédeinknek újabb buzdításul, hogy legyőzhessük ellenségeinket.

Isten áldja a mi derék honvédeinket!

az *Ujvidéki Takarékpénztárnál* fogjuk mindaddig elhelyezni, amíg nagyobb összeg gyűl egybe és akkor azt rendeltetése helyére juttatjuk.

A gyűjtést az *Ujvidéki Hirlap* ötven koronás adományával kezdjük meg.

Hisszük, hogy példaadásunk számos követőre fog találni.

Szerkesztőségünk köréből. *Mayor József*, lapunk felelős szerkesztője, mint a 6-ik népfelkelő ezred hadnagya hadbavonult, miért is lapunk szerkesztésért a mai számtól kezdve társ szerkesztőnk: *Königstädler Ottó dr.* vállalja a felelősséget.

Bíróági áthelyezések. A király *Grunan* Károly újvidéki járásbíró az újvidéki törvényszékhez és *Beleszlajn* Sztanimir újvidéki járásbírósi albirót a kapuvári járásbíróshoz helyezte át.

Kenyéruatlványok. *Payerle Nándor* városunk kiténő főkapitánya, — aki egész tevékenységével a város közéletében nagy

ségeinek zavartalan biztosításán fáradozik, — mai számunk *Hirdetmény* rovatában a kibocsátandó kenyéruptalványok ügyében közérdekű hirdetményt tett közzé, amelyet nagy fontossága miatt városunk közönségének különös figyelmébe ajánlunk.

A közigazgatási bizottság ülése. A város törvényhatóság közigazgatási bizottsága szerda délelőtt 11 órakor *Mathovits* Béla főispán elnöklete alatt ülést tartott, amelyen az elmúlt hó folyamán felgyülemlett folyó ügyeket intéztek el. A különösebb érdeklődésre számotartó és városunk közegészségügyi állapotáról szóló beszámoló lapunk más helyén közöljük.

Szerb hadifogságban elhalt újvidékiek. Mely megilletődéssel értesülünk, hogy a valjevói kórházban katonatorvosi szolgálatot teljesítő *Barakó* Gábor dr. újvidéki származású, legutóbb kátyi községi orvos, a ki több hónap óta szerb hadifogságba jutott, *kiütéses tifuszban* meghalt. A szomorú halálhírt a Vörös Kereszt genfi tudakozódó irodája írta meg az elhalt hozzátartozóinak. A kötelessége teljesítése közben meghalt orvos szomorú esete széleskörű ismerési körében általános, mely részvétet keltett. — *Singer* Leó, újvidéki kereskedelmi alkalmazott, tartalékos közhonvéd, aki ugyancsak szerb hadifogságba jutott, *Üszkíben kiütéses tifuszban* halt meg.

Nincs tifusz, nincs himlő Ujvidéken. A város polgármesterének a belügyminiszterhez intézett hivatalos távirata szerint április 5—12-éig terjedő héten Ujvidéken sem hólyagos himlő sem kiütéses tifusz eset nem fordult elő, ellenben 4 újabb vörheny, 2 diphtheria, 1 kanyaró és 4 nyakszirtmervedés eset adta elő magát.

Megsebesült újvidéki százados. *Barakó* György újvidéki származású 70. gy. e. százados az északi harctéren shrpnellőt megsebesült és utban van Ujvidékre, hol az egyik kórházban ápolás alá került.

A szerb lapok hazugságai. *Martin* Ferenc újvidéki borbélymester, aki mint a 6. népfelkelő ezred szakaszvezetője a déli harctéren küzdött, december 14-én szerb hadifogságba jutott és jelenleg a *nisi* hadifoglytáborban van és azóta ismételen adott életjel magáról. Legutóbbi, — március 18-án kelt, — tábori levelezőlapja a szerbiai újságok hihetetlenül vakmerő hazugságairól rántja le a leplet. *Martin* Ferenc ugyanis sajnálkozva ír arról az ő hazafias szívet mélyen elszomorító hírről, amelyet *több* szerbiai újságban olvasott és amely hatalmas betűkkel, hangzatos címmel közli a hiszékeny szerbekkel, hogy Ujvidéket a szerb katonaság granátjai felgyújtották és Ujvidék romokban hever. A jámbor óhajtasból — így lett szerbiai lapszenzáció. De ugyáltszik ők beírják azzal, hogy a szerb nép elfogyja és a bír-

igazságára nem fektetnek nagy súlyt. Ami utóvégre, szerb szempontból nem fontos. Nagy lesz *Martin* Ferenc öröme, ha a háború végével jó egészségben, épen hazatér és szülővárosát változatlan sértetlenségben viszontlátja.

Megsebesült újvidéki önkéntes. *Albrecht* Károly, Máv. hivatalnok, újvidéki főldink, a ki az északi harctéren mint önkéntes hadbavonult egyéves önkéntes tizedes ment el, fegyvergyólyótól tomporán súlyosabban megsebesült és ilyen állapotban az egyik helybeli katonai kórházba vételtet fel.

Molnár István táblabíró. A király *Molnár* István újvidéki törvényszéki bírót a szegedi ítélőtáblához bírónak nevezte ki. A király kitüntető kegye *Molnár* Istvánban méltó férfiut ért, a ki mint képzett, igazságos és humánus bíró általános népszerűségnek örvend. *Molnár* István kiváló bíró, a ki vasszorgalmával, kitűnő judiciumával, előzékeny modorával és puritán jellemével egy a jogászvilág, mint a jogkereső közönség osztatlan rokonszenvét méltán kiérdemelte. *Molnár* István mint magánember is mintaszerű életet folytatott, és így távozása a városunkra nézve határozott veszteség. S bármennyire is örülünk a kiváló bíró és férfiú jól megérdemelt előléptetésének, távozását sajnálattal jegyezzük fel, mert városunk sokat, nagyon sokat veszít egy oly becsületes és makulátlan jellem elköltözésével, aminőnek 18 évi ítélte alatt *Molnár* István mindenkor bizonyult.

Halálozás. *Molnár* Oszkárt, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság újvidéki főügynökségének érdemes főnökét súlyos esapás érte, apósa: dr. Kohn Bernát, mokriai községi tb. járárosorvos, Máv. vasuti tanácsadó, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, tanakrépéntári vezérigazgató Budapestben meghalt és Mokriában nagy részvét mellett temettek el.

Ámon Pál kanonok és plébános beiktatása Kalocsán. E hó 10-én iktatták be kanonoki stallumában *Ámon* Pál drt. városunknak köztiszteletben álló volt plébánosát A beiktató beszédet a kalocsai székesegyházban dr. *Steész* György kanonok tartotta s jelen volt azon *Várady* L. Árpád érsek is. Ez alkalommal laptársunk a Kalocsai Néplap, a következőkép üdvözli az új kalocsai kanonokplébánost: „Méltó férfiú veszi át Kalocsának lelkipásztori hivatalát. A város új plébánosa, Ámon Pál dr. jó ismerős a kalocsai nép előtt. A kiválóan képzett tudós ember teológiai tanár korában már bőségesen kivette részét azon munkából, mely a nép öntudatos jó irányu művelését, gazdasági segélyezését tűzte ki céljául. Hogy mást ne említsünk: ő volt az, aki a most oly áldásosan működő Keresztény Munkásegyletnek vetette meg alapját. A mostani palotaszertű épület látogatói közül sokan nem tudják, mennyi gondot fáradozást és munkát fejtettek ki a kezdeményezők, élükön az új kalocsai plébánossal

a régi törvényszék sötét, ódon falai között. *Ámon* dr.-ban lapunk egykori szerkesztőjét is üdvözöljük s a nagy közönség nevében meleg szeretettel köszöntjük a r. k. hitközség élén.”

Egy internált hírlapíró sajtópere. *Perics* János hírlapíró, aki Szegeden internálva van, az Ujvidéken megjelenő *Branik* című újságban két olyan cikket írt, amelyet a kir. ügyészség egész terjedelmükben inkriminált. A vád szerint az egyik cikkben *Perics* János a görög-keleti felekezettiket a római katolikusok ellen, második cikkében a szerbeket a magyar nemzet ellen izgatta. *Perics* János ügye csütörtökön a szegedi törvényszék elé került. A bíróság a vádlottat bűnösnek mondotta ki és öt három hónapi fogságra ítélte. A királyi ügyész súlyosbításért, vádlott és védője enyhítésért fölebbzett.

Népfelkelők felmentése. A földművelésügyi miniszter rendelkezéssel közölte a város törvényhatóságával, hogy az 1873-1877. évbéli születésű B. népfelkelők közül azok, kik a városunk területén április 6-án és 7-én megtartott népfelkelési bemutatás szemlén alkalmasaknak találtak, ha bevonulásuk következtében gazdaságukban (mezőgazdasági intézménnyel, vállalatnál) az üzem egészen, vagy részben tartosan szünetelni volna kénytelen, vagy az illető gazdasági fizem (intézmény, vállalat) igen súlyos, esetleg pótolhatatlan károsodást szenvedne, a népfelkelési tényleges szolgálataitól leendő felmentésre javaslatba hozhatók. Az ilyen tárgyú kérvények, melyhez az igényi bizonyító okmányok továbbá a bejelentő szemlén nyert népl. ig. lapnak a katonaugyosztály által hitelesített másolata csatolandó, folyó évi április hó 20-áig a városi tanácshoz nyújtandók be. A kellő felvilágosításokat e tárgyban a városi tanács katonaugyosztálya adja meg.

Ujvidék a hadseregcsalók ellen. Kolozsvár város törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén megdöbbenésnek adott kifejezést a hadseregcsalításoknál előfordult visszaélések fölött s hasonló szellemű határozathozatal végett ezt Ujvidéknek is megküldötte. Kolozsvár átirata a következő: Kolozsvár szabad királyi város törvényhatósági bizottsága 1915. évi március hó 23-án tartott rendes közgyűlésében *Hovesi* József és *Tamásy* István tagok bizottsági indítványára 58. jkvt. szám alatt egyhangu határozattal megdöbbenésnek jegyzőkönyvileg kifejezést ad, amidőn a magyar ipar és kereskedelem tisztességes hírnevét sárbatipró tettesek és büntársaikat a nemzet közmegegyezése elől állítja, elvárja az igazságszolgáltatástól, hogy ellenük a törvény melegséget és enyhítő körülményt nem ismerő szigorát alkalmazza, példát statuáljon a hazaárulók méltó megbűnhődésére. Törvényhatósági bizottságunk végül kimondotta, hogy jelen határozatát a társtörvényhatóságokkal, valamint a kereskedelmi és iparkamarákkal hasonló szellemű határozathozatala végett, átiratilag közli.

A szerkesztésért ideiglenesen felel: **dr. Königstättler Ottó.**

Magyar királyi államvasutak.

62442/1915. sz. F. IVa.

Hirdetmény.

Rendkívüli forgalmi viszonyok következtében a vasuti üzlet-szabályzat 75. § (3) 5. pontja és a vasuti árufuvarozására vonatkozó bemi nemzetközi egyezmény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási határozmány 6. § (3) 2. pontja alapján, kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi március hó 22-én 17656/III—H sz. a. kelt engedélyével folyó évi április hó 11-től kezdve visszavonásig az összes állomásainkon — beleértve a kezelésünkben lévő vasutak állomásait is — feladásra kerülő gyorsdarabú-küldeményekre öt (5) napi, teherdarabú-küldeményekre pedig tíz (10) napi póthatáridőt állapítottunk meg.

Ezeket a póthatáridőket az érvényben lévő fuvarozási határidőknél, valamint a díjszabásszerű állandó és a rendkívüli póthatáridőknél kívül, ugya a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban érvényesítjük.

Közöljük egyben, hogy e póthatáridők életbelépése folytán a gyors- és teherdarabú-küldemények folyó évi április hó 11-étől kezdve, eltérőleg a 1925/17-1914. FIVa sz. hirdetményünkől, már nem a lehető elszállításig ideiglenes megőrzésre, hanem fuvarozásra fognak felvétetni.

Budapestben, 1915. évi április hóban.

Az igazgatóság.

2767. szám.

kapt. 1915.

Hirdetmény.

Rövid időn belül a lisztutalványok részben át fognak alakítottatni, részben pedig kenyéruptalványokkal fognak kicseréltetni.

Utálványt azonban csakis azon állandó lakással bíró egyén fog kapni, aki fel tudja mutatni az 1915. évi április hó 15-ike után kiállított bejelentőlap másolatot.

Ez okból felhívom a város lakosságát, hogy igyekezzen minél előbb meggyőződni a bejelentőhivatalban (Kossuth Lajos-utca 43. sz. a.) valljon bejelentőlapja rendben van-e, keresztülvezettetke-e a családban s a lakviszonyokban időközben beállott változások.

A netán szükséges kiigazítások foganatosítása után mindenki kérje ki a bejelentőlap másolatát s a polgármester ur által kibocsátandó felhívás értelmében majd ezzel felszerelten jelentkezzen kenyér illetve lisztutalványért.

Hamis bejelentések eszközlése az 1879. XXVIII. t.-c. értelmében szigoruan büntetendő kihágást képez.

Ujvidék, szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala.

1915. évi április hó 12-én.

Payerle
főkapitány.

94.75 szám.
kig. 1915.

Pályázati hirdetésény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a város törvényhatósági bizottságának i. évi április hó 1-én tartott közgyűlésében 22. kgy. 8722/1915. kig. szám alatt adott felhatalmazása illetve a szervezési szabályrendelet 285. §-a alapján pályázatot hirdet az elhalálozás folytán megüresedő és a legközelebbi tisztújító közgyűlésig terjedő megbízatás mellett választás utján betöltendő polgármesteri állásra; az állás a VI. fizetési osztálynak megfelelő fizetés és lakbérrel, valamint két egyenkint 2000—2000 koronából álló működési pótlékkal van egybekapcsolva; a fizetés és lakpénz valamint az első 2000 korona működési pótlék a hivatalba lépés illetve a hivatalos eskü letételétől kezdve jár, a második 2000 korona működési pótlék pedig az ötödik szolgálati évnek a betöltésétől kezdve.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy az 1883. évi I. A. c. I. illetve 3. §-ai szerint felszerelt kérvényeiket a városi tanács iktató hivatalában legkésőbb folyó évi április hó 20-ának déli 12 órájáig nyújtsák be. A később érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsának 1915. évi április hó 9. napján tartott üléséből.

Profuma Béla s. k.
alpolgármester.

112. szám végreh. 1915.

Árverési hirdetésény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1915. évi b. 500. számú végzése következtében dr. Lustig Nándor ügyvéd által képviselt Ipar és keresk. Takarékpénztár javára 13400 K. utáni kamat s. jár. erejéig 1915. évi január hó 27-én fogatosított kielégítés végrehajtás utján le- és felfoglalt és 670 koronára becsült következő ingóságok, u. m. butorok és új varrógépek stb. nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek az ujvidéki kir. járás-bíróság 1915. évi T. K. 343/6. számú végzése folytán 13400 kor. tökékövetelés, után 1914. évi szeptember hó 30. napjától november 30. napjáig járó 6% kamatai, díj és eddig összesen 107 kor. 20 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken Bem-utca 34. sz. a. leendő megtartására 1915. évi április hó 20-ik napjának déli előtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzűzetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és fe-

lül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ujvidék 1915. évi ápril. hó 9.

Horváth
kir. bir. végrehajtó

Szorgalmas

és rendkívül megbízható magyarul és németül tudó nőfelnő fiatal ember, ki a háboruban megsebesült és ez által bal kezét kellőleg nem tudja használni, bármily olyan állást keres, ahol ez a testi hiba nem határoz. Esetleg kulcsári, éjjeli őri, hivatalozolgai állás lehet.

Szives megkeresést kér:

Gaál Mihály

Ujvidék Alkotmány-utca 44. sz.

Másolat.

A hadtápparancsnokság értesítése szerint a katonaságtól elhagyott helyiségekben és állásokban állítólag még visszamaradt lőfegyver és munitió. Hogy e fegyverek és töltények hamarabb és könnyebben összegyűjthetők legyenek, a polgári lakosoknak minden beszolgáltatott lőfegyverért jutalom biztosított, még pedig egy osztrák-magyar lőfegyverért 5 korona, ellenségesért 4 korona. Miről a lakosság azzal értesítendő ki, hogy az a polgári személy, aki lőfegyvert eltulajdonít, vagy be nem jelent, szigoruan meg lesz büntetve.

Nagybecskerek, 1915. március hó 11-én

Dellimanics s. k.
kormánybiztos.

Hirdetési ügynököt
alkalmaz a kiadóhivatal.

ELITE KÁVÉHÁZ

a legelőkelőbb közönség találkozóhelye.

MEGHIVÓ

Az

Ujvidéki Népbank Részvénytársaság

t. c. részvényesei 1915. évi április hó 29-én délután fél 5 órakor az intézet helyiségében tartandó

IV-ik évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés napirendje :

1. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.
2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt év üzletmenetéről.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. A mérleg előterjesztése, a kimutatott nyeresemény hovatfordítása s a felmentvény megadása feletti határozat hozatal.
5. Egy igazgatósági tag választása.
6. Felügyelőbizottság választása.
7. A részvénytőkének 300.000 koronáról 240.000 koronára való leszállítása.
8. Az alapszabályok 6. 44. és 46. §§-ainak módosítása.

UJVIDÉK, 1915. évi április 9-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az alapszabályok 13. §-a értelmében a közgyűlésen azon részvényesek vehetnek részt, akik a közgyűlés megtartása előtt részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál Ujvidéken, vagy az Ujvidéki Takarékpénztárnál legalább 8 nappal a közgyűlés napja előtt elismervény ellenében letették.